

Sadržaj

Poruka od Alberta Manifolda

Naše vrijednosti

Počinje od mene

Donošenje ispravnih odluka

Prijava sumnji

Ponašanje na radnom mjestu

- Stavljanje sigurnosti na prvo mjesto
- Poštovanje drugih
- Zaštita imovine i podataka društva
- Čuvanje povjерljivosti i izbjegavanje trgovanja na temelju povlaštenih informacija
- Korištenje informatičkim sustavima i društvenim medijima
- Vođenje točne evidencije

Ponašanje u poslovnim praksama

- Pošteno tržišno natjecanje
- Odbijanje mita i korupcije
- Smjernice o darovima i gostoprimstvu
- Izbjegavanje sukoba interesa
- Poštovanje međunarodnog trgovačkog prava
- Sprječavanje pranja novca
- Odnosi s trećim stranama

Ponašanje u zajednici

- Zaštita ljudskih prava
- Promicanje okolišne održivosti
- Potpora i angažman u zajednici
- Davanje političkih doprinosova

Poruka od Alberta

Počinje od mene

U CRH-u nas naše vrijednosti svakodnevno diljem svijeta ujedinjuju u načinu na koji radimo. One su temelj naše kulture — pokazuju što nam je važno osim finansijskog uspjeha.

Jedna od naših vrijednosti glasi: „Činimo što kažemo i vodimo s integritetom”, što znači da činimo ispravne stvari na ispravan način, poštujemo zakone i odgovorno radimo. Etični smo i iskreni. Oduvijek tako pristupamo poslovanju. Dok neprestano preoblikujemo i unaprjeđujemo svoje poslovanje, ono što se nikada neće promijeniti naša je predanost poslovanju s integritetom. Ta je predanost ključna za uspjeh našeg društva.

U ovom Kodeksu poslovnog ponašanja primjetit ćete da se ponavlja rečenica: „Počinje od mene.” Da bismo se kao društvo pridržavali svojih vrijednosti, svatko od nas treba odigrati svoju ulogu. Očuvanje naše sigurnosti, poštovanje zakona, ispravno postupanje, međusobno poštovanje – sve to počinje od mene.

Pročitajte ovaj Kodeks poslovnog ponašanja i često ga upotrebljavajte. Ako ikada istinski posumnjate da je došlo do kršenja ovog Kodeksa, to trebate obznaniti tako da prijavite upravi, odjelu ljudskih potencijala, odjelu za pravne poslove i usklađenost ili na CRH-ovu dežurnu telefonsku liniju (www.crhhotline.com). Zahvaljujemo vam na predanosti poštovanju CRH-ova Kodeksa poslovnog ponašanja.

Albert Manifold
izvršni direktor

Poruka od Alberta

Počinje od mene

Naše vrijednosti

Stavljamo sigurnost na prvo mjesto

Cijenimo sigurnost. Međusobno se štitimo i pazimo jedni na druge. Sigurnost je zajednička vrijednost bez kompromisa.

Neprekidno stvaramo vrijednost

Neprestano tražimo nove i održive načine da se suočimo s izazovima i svakog dana napredujemo u korist svojih dioničara, kupaca, zaposlenika i zajednica u kojima poslujemo.

Činimo što kažemo i vodimo s integritetom

Činimo ispravne stvari na ispravan način, poštujemo zakone i odgovorno radimo. Etični smo i iskreni.

Poslujemo lokalno, ali djelujemo kao jedno društvo

Zbog toga što poslujemo lokalno, ali kao cjelina, naš poduzetnički duh temelji se na odlučnosti u ostvarenju uspjeha, iskorištavanju prilika, pridobivanju kupaca i širenju poslovanja.

Stvaramo dugotrajne odnose

Izravni smo, realistični, otvoreni i pouzdani. Razvijamo partnerstva koja su postojana.

Počinje od mene

Kultura našeg društva temelji se na svakodnevnim postupcima naših zaposlenika, odnosno vas. Ovaj Kodeks poslovnog ponašanja („Kodeks“) vaš je praktičan vodič za očuvanje CRH-ovih vrijednosti i etično ponašanje na radnom mjestu, u poslovnim praksama i u zajednicama. Budući da se u Kodeksu ne opisuju sve moguće situacije s kojima se možete susresti tijekom rada, od vas se očekuje da primijenite dobru prosudbu i zdrav razum, tražite smjernice u slučaju nesigurnosti i kažete ako nešto nije u redu.

Svatko tko radi za CRH dužan je pročitati, razumjeti i poštovati ovaj Kodeks. Ovaj se Kodeks odnosi na sve zaposlenike: od radnika na određeno ili nepuno radno vrijeme do članova uprave najviše razine. Naši zajednički pothvati pod kontrolom uprave također se obvezuju poštovati Kodeks.

Nikomu nikada nije dopušteno kršenje Kodeksa. Svatko tko to učini djeluje isključivo u svoje ime, protivno interesima CRH-a, i podliježe primjerjenim disciplinskim mjerama.

Osim toga, ako ste na rukovodećem položaju, imate sljedeće odgovornosti:

- Morate se pobrinuti da svaka osoba u vašem timu pročita Kodeks s razumijevanjem.
- Morate voditi s integritetom: budite primjer dobrog ponašanja koje želite vidjeti u svom timu.
- Morate promicati kulturu otvorenih vrata u kojoj se vaš tim ne ustručava postavljati pitanja i izražavati sumnje u vezi s ponašanjem.
- Morate prihvati svaku inicijativu i obuku koje podupiru Kodeks.

Vaš vodič

Kliknite na sliku da biste preuzeli jednostavan referentni vodič kroz Kodeks (ili pogledajte 22. stranicu).

Donošenje ispravnih odluka

Katkad ćete se možda naći u situaciji u kojoj ispravno postupanje nije očito. Za pomoć u donošenju ispravne odluke postavite si sljedeća pitanja:

Je li zakonito?

Je li u skladu s našim vrijednostima, etikom i kulturom?

Bih li to mogao/mogla bez problema ispričati svojoj obitelji i prijateljima?

Odgovor na sve je DA

Nastavite

Nisam siguran/ sigurna

Zatražite savjet – razgovarajte sa svojim voditeljem ili se obratite odjelu za pravne poslove i usklađenost

Odgovor na bilo što je NE

Stanite, nemojte to učiniti!

Prijava sumnji

Ako istinski posumnjate na moguće kršenje Kodeksa, to nam morate obznaniti. Postoji pet načina na koje možete prijaviti svoje sumnje. U ovom Kodeksu „PRIJAVITI“ znači obavijestiti bilo koga od sljedećih osoba/odjela:

CRH-ova dežurna linija

CRH-ova dežurna linija omogućuje zaposlenicima, kupcima, dobavljačima i drugim dionicima da prijave istinske sumnje povezane s Kodeksom, neprimjerenim ili nezakonitim ponašanjem i kršenjem CRH-ovih politika ili lokalnih zakona. CRH ne tolerira odmazdu zbog prijave istinskih sumnji. Imajte na umu da je uobičajene probleme zaposlenika najbolje riješiti sa svojim lokalnim timom odjela za ljudske potencijale.

Ako vidim ili čujem nešto što nije sigurno, etično ili zakonito, obznanit ću vam!

Kada se obratim CRH-ovo dežurnoj liniji...

Mogu li podnijeti anonimnu prijavu?	Tko istražuje moju prijavu?	Želim prijaviti sumnju, ali bojam se da ću postati žrtva odmazde.
Da. Dežurnom CRH-ovom linijom upravlja vanjska treća strana i ne trebate otkrivati svoje ime.	Vaša će se prijava poslati u odjel za pravne poslove i usklađenost te dodijeliti odgovarajućoj osobi koja će je istražiti. Svaka se prijava shvaća ozbiljno i temeljito istražuje.	CRH ne tolerira odmazdu zbog prijave istinske sumnje. S vašom će se prijavom postupati diskretno i u povjerljiv način u mjeri u kojoj je to razumno moguće i dopušteno lokalnim zakonima.

DEŽURNA LINIJA

KADA
AKO VIDITE, ČUJETE IЛИ SUMNJATE NA PROTUZAKONITE, NEETIČNE IЛИ NESIGURNE AKTIVNOSTI, RECITE NAM!

KAKO
Obratite se svom voditelju, članu rukovodstva ili odjelu za pravne poslove i usklađenost. Ili podnesite prijavu putem DEŽURNE LINIJE

KOJE vrste problema treba prijaviti

- Zdravje i sigurnost
- Prijavica i kvara
- Kršenje zakona
- Kršenje ljudskih prava
- Nesigurno ponašanje
- Mito i korupcija
- Zlouporaba dogovorenog mesta na radnom mjestu

Dežurna je linija neovisna usluga putem koje možete na povjerljiv način podnijeti prijavu bez straha od odmazde. Ako je riječ o uobičajenim problemima zaposlenika, najbolje je da ih riješite sa svojim lokalnim timom odjela za ljudske potencijale.

Ponašanje na radnom mjestu

- Stavljanje sigurnosti na prvo mjesto
- Poštovanje drugih
- Zaštita imovine i podataka društva
- Čuvanje povjerljivosti i izbjegavanje trgovanja na temelju povlaštenih informacija
- Korištenje informatičkim sustavima i društvenim medijima
- Vođenje točne evidencije

Stavljanje sigurnosti na prvo mjesto

Svi bi trebali svakog dana otići kući s posla neozlijedeši. To je moguće kada se sigurnost stavi na prvo mjesto. Naš je cilj nulta stopa ozljeda.

U CRH-u

Uvijek stavljamo sigurnost na prvo mjesto. Dužni smo osigurati zdravo i sigurno okružje za sve zaposlenike, izvođače, kupce i posjetitelje na našim lokacijama.

Počinje od mene

- Uvijek radite na siguran način
- Ako uočite nešto što nije sigurno, stanite i poduzmite nešto
- Slijedite lokalne politike o drogama i alkoholu na radnom mjestu
- Poštujte lokalne sigurnosne zahtjeve, kao i [politiku zdravlja i sigurnosti](#)
- Pridržavajte se [pravila koja spašavaju život](#)

Što ako...

Upravljam održavanjem i ozbiljno me zabrinjava jedan dio opreme. Obavijestio sam svog nadređenog, ali on kaže da nemamo dovoljno sredstava za popravak opreme u ovom tromjesečju, a treba biti u pogonu kako bismo ispunili svoje proizvodne ciljeve. Što trebam učiniti?

Ako je moguće, postavite zaštitu na opremu i [PRIJAVITE](#) situaciju.

Kolega ukloni sigurnosnu zaštitu sa stroja dok je on još u pogonu da bi istražio problem.

Sigurnosne zaštite nikada se ne smiju uklanjati dok je stroj još u pogonu jer postoji opasnost da ćete teško ozlijediti sebe ili druge. Ako primijetite da kolega uklanja sigurnosnu zaštitu i ne pridržava se odgovarajućih sigurnosnih postupaka, sprječite ga.

Ako uočim nešto što nije sigurno, stat ću i poduzeti nešto!

Poštovanje drugih

Poštovanje podrazumijeva da se prema svakoj osobi na svom radnom mjestu odnosite onako kako želite da se ona odnosi prema vama.

U CRH-u

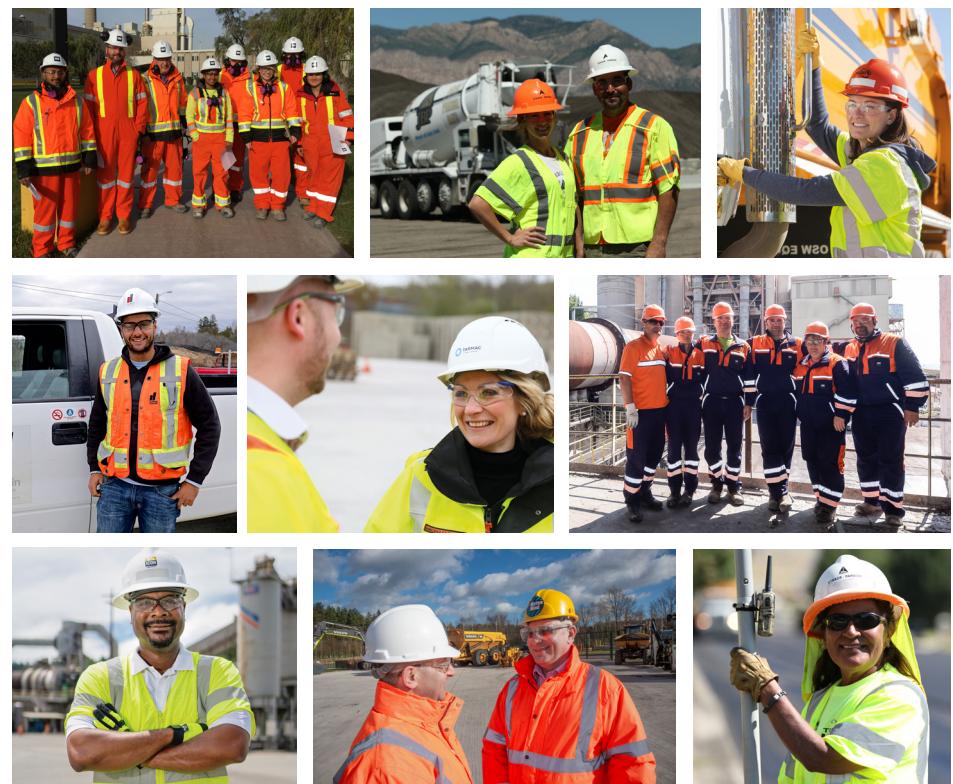
Pružamo jednake mogućnosti svim svojim zaposlenicima na temelju zasluga te cijenimo njihovu raznolikost, promičemo uključenost i pravedno ih nagrađujemo.

Ne toleriramo diskriminaciju, maltretiranje, uznemiravanje ni bilo kakvo drugo ponašanje koje ne odražava naše vrijednosti.

Počinje od mene

- Prema svakoj osobi na svom radnom mjestu odnosite se dostojanstveno i s poštovanjem
- Cijenite raznolikost i doprinos drugih
- Pomozite uspostaviti kulturu poštovanja i provodite aktivno uključivanje u svom radnom okružju

Zaštita imovine i podataka društva

Imovina društva ključna je za njegovo poslovanje. Njegovi zaposlenici, dioničari i kupci pouzduju se u sigurnost imovine i podataka društva.

U CRH-u

Naša imovina poprima razne oblike, od kojih su neki prikazani u nastavku. Bez obzira na oblik, sva imovina i sredstva dragocjena su za naše poslovanje te ih je potrebno zaštiti. Svi smo dužni koristiti se imovinom i sredstvima na pravilan način i u predviđene svrhe.

Počinje od mene

- Zaštitite sve oblike CRH-ove imovine, uključujući od krađe i štete
- Posebnu pažnju treba posvetiti upravljanju osobnim podacima zaposlenika i kupaca te paziti da su podaci sigurni i šifrirani
- Pročitajte [Politiku sigurnosti informacija](#)

Nekretnine,
oprema i vozila

Zalihe sirovina,
potrepštine

Sredstva (novac
i ulaganja)

Vrijeme

Intelektualno
vlasništvo

Računovodstvo
i druge
poslovne
evidencije

Povjerljive
informacije

Računalni
hardver
i softver

Elektronička
pošta i pristup
internetu

Osobni podaci

Vodit ću brigu o imovini društva i neću ništa ukrasti ni zloupotrijebiti.

Što ako...

Primijetim da nedostaje dio inventara nakon vikenda. Samo još jedan zaposlenik i ja imamo pristup šiframa alarma i ključevima za vrata.

Trebate [PRIJAVITI](#) svoju sumnju na krađu.

Vidim da kolega priključuje vanjske uređaje za pohranu u svoje prijenosno računalo i na njih sprema datoteke. Taj je kolega nedavno dao ostavku.

Kao CRH-ov zaposlenik dužni ste [PRIJAVITI](#) svaku sumnju u radnju. Popisi kontakata, datoteke itd. u CRH-ovu su vlasništvu.

Slučajno podijelim datoteku koja sadržava osobne podatke zaposlenika s trećom stranom.

Trebate [PRIJAVITI](#) nenamjerno otkrivanje podataka prije poduzimanja bilo kakvih mjera.

Radim u odjelu za obveze prema dobavljačima i dobio sam e-poruku od svoje područne finansijske direktorice koja traži da se odmah izvrši elektronički prijenos sredstava dobavljaču za kojeg nikada nisam čuo.

Nemojte obraditi uplatu dok ne nazovete finansijsku direktoricu i potvrdite da je poslala taj zahtjev. Ako ona nije poslala taj zahtjev, [PRIJAVITE](#) lažnu e-poruku.

Čuvanje povjerljivosti i izbjegavanje trgovanja na temelju povlaštenih informacija

Zaposlenici često raspolažu povjerljivim informacijama o svom društvu, njegovim kupcima ili dobavljačima. Određene povjerljive informacije posebno su važne i mogле bi utjecati na ulagače ako ih doznaјu („povlaštenе informacije“).

Kupnja ili prodaja dionica društva na temelju povlaštenih informacija naziva se trgovanje na temelju povlaštenih informacija. Trgovanje na temelju povlaštenih informacija jest protuzakonito. Pružanje povlaštenih informacija drugima kako bi mogli kupiti ili prodati dionice društva također je protuzakonito.

U CRH-u

Zaštitа povjerljivih informacija ključna je za našu konkurentnost, poštovanje zakona i odnose s dionicima.

Kao društvo čijim se dionicama javno trguje moramo poštovati sve relevantne zakone i propise povezane s povlaštenim informacijama i trgovanjem dionicama i ostalim vrijednosnim papirima CRH-a.

Počinje od mene

- Povjerljive informacije dijelite samo u zakonite poslovne svrhe i ako za to imate odobrenje
- Sve povlaštenе informacije moraju ostati povjerljive
- Trgovanje na temelju povlaštenih informacija složena je tema; u slučaju bilo kakvih pitanja ili nedoumica обратите се [uredju tajnika društva](#)

Što ako...

Doznaла sam da CRH namjerava kupiti drugo društvo. Kupnja će vjerojatno povećati cijenu dionica. Mogu li spomenuti tu informaciju svom suprugu i sinu?

Ne. Ta je informacija povjerljiva. Osim toga, ako vi, vaš suprug ili sin trgujete dionicama CRH-a ili dionicama kupljenog društva na temelju te informacije, svatko od vas možda krši zakone o trgovaniju na temelju povlaštenih informacija.

Korištenje informatičkim sustavima i društvenim medijima

Informatički sustavi ključni su za vođenje poslovanja. Informatički sustavi obuhvaćaju pristup internetu, e-poštu, mobilne uređaje koje izdaje društvo i licencirani softver. Platforme društvenih medija pružaju mogućnost dijeljenja ciljnih informacija s globalnom publikom.

U CRH-u

Informatički sustavi nikada se ne smiju upotrebljavati ni za kakve nezakonite ili neetične radnje, uključujući dijeljenje, preuzimanje ili pregledavanje nezakonitih, uvredljivih ili na neki drugi način neprikladnih materijala.

Komunikacija s javnošću dopuštena je isključivo putem sljedećih službenih kanala: priopćenja za medije, službene objave društva, medijske konferencije, naša internetska stranica (www.crh.com) i naši službeni korisnički računi na društvenim medijima. Korespondencija na društvenim medijima treba se voditi profesionalno i s poštovanjem.

Počinje od mene

- Svi informatički sustavima koristite se na odgovoran i zakonit način
- Za pohranu informacija društva upotrebljavajte samo uređaje u vlasništvu društva, osim ako imate izričito odobrenje lokalne uprave za upotrebu vlastitog uređaja
- Nemojte upotrebljavati društvene medije za:
  - dijeljenje povjerljivih informacija
  - kršenje Kodeksa
  - uznemiravanje, diskriminaciju ili odmazdu
  - kršenje drugih zakona ili etičkih standarda.
- Imajte na umu da ako biste nekom svojom aktivnošću na društvenim medijima prekršili neku od CRH-ovih politika na nekom drugom forumu, to znači da biste ih prekršili i na internetskom forumu

Što ako...

Nedavno sam radio na razvoju novog proizvoda. Proizvod će se pustiti na tržište tek za tri mjeseca. Ponosim se svojim radom i želim objaviti neke pojedinosti o novom proizvodu na svom osobnom korisničkom računu na Twitteru.

Budući da CRH nije službeno najavio novi proizvod, pojedinosti o proizvodu povjerljive su i stoga ih nije dopušteno javno dijeliti.

Vođenje točne evidencije

Važno je voditi točne i sveobuhvatne poslovne evidencije te zajamčiti pravodobno i točno izvještavanje o finansijskim i nefinansijskim informacijama u skladu s lokalnim zakonima. Svaki pokušaj prikrivanja, krivotvorena ili lažnog predstavljanja informacija u svrhu obmanjivanja drugih smatra se prijevarom.

U CRH-u

Promičemo integritet u cijeloj organizaciji i ispunjavamo svoje obveze prema dionicima.

CRH ne tolerira nijedan oblik prijevare i od svih svojih zaposlenika zahtijeva da pokažu visoku razinu iskrenosti i integriteta u svom radu.

Počinje od mene

- Pobrinite se da su sve poslovne evidencije cjelovite i točne
- Nikada nemojte predati lažne ili obmanjujuće informacije kupcu ili državnom tijelu
- Pročitajte [Politiku za suzbijanje prijevara/krađa](#)
- [PRIJAVITE](#) svaku prijevaru, sumnju na prijevaru ili pokušaj prijevare

Poštovat ću najviše standarde iskrenosti i integriteta u svom radu.

Što ako...

Ugovor s kupcem zahtijeva upotrebu određenog materijala za projekt. Da bih uštedio vrijeme, mogu li ga zamijeniti sličnim materijalom koji je dostupniji i o tome ne obavijestiti kupca?

Ne, to bi bila prijevara. Potrebno je upotrijebiti materijal koji je naveden u ugovoru ili pribaviti odobrenje kupca za upotrebu drugog materijala koji je također u skladu sa specifikacijama projekta.

Prodajne brojke u mom postrojenju neuobičajeno su male u ovom tromjesečju. Na početku sljedećeg tromjesečja trebala bih zaključiti veliku prodaju, stoga je želim sada evidentirati u svrhu ispunjenja svog tromjesečnog prodajnog cilja.

Namjerno unošenje netočnih finansijskih podataka smatra se prijevarom. Vaše prodaje moraju biti evidentirane u tromjesečju u kojem se odvila transakcija.

Nakon mjesecne provjere inventara vidljiva je velika razlika između stvarnih zaliha na lokaciji i zaliha evidentiranih u sustavu. Moj kolega predlaže da jednostavno promijenim brojeve u sustavu u skladu sa zalihamima na lokaciji i o tome nikoga ne obavijestim.

Nemojte izmjenjivati računovodstveni sustav da biste sakrili da nedostaje inventar. Obavijestite svog voditelja o nepodudaranju.

Provodim ispitivanja za kontrolu kvalitete u okviru projekta povezanog s tijelom za javni prijevoz. Rezultati ispitivanja ispod su standarda, ali znam da prijavljivanje toga može dovesti do kašnjenja projekta. Trebam li razmotriti ručnu prilagodbu rezultata u svom izvještaju tijelu za prijevoz da bih izbjegla kašnjenje?

Nemojte prilagođavati rezultate ispitivanja. Time biste podnijeli krivotvoreni izvještaj državnom tijelu. Zbog toga biste CRH i vi mogli snositi ozbiljne posljedice.

Ponašanje u poslovnim praksama

- Pošteno tržišno natjecanje
- Odbijanje mita i korupcije
- Razmatranje darova i gostoprимstva
- Izbjegavanje sukoba interesa
- Poštovanje međunarodnog trgovačkog prava
- Sprječavanje pranja novca
- Odnosi s trećim stranama

Poštено tržišno natjecanje

Pošteno tržišno natjecanje važno je jer omogućuje slobodno i otvoreno tržište. U slobodnom tržišnom sustavu tržišno natjecanje stimulira učinkovitost i inovativnost, a društva se natječu u ravnopravnim uvjetima. Kršenja zakona za zaštitu tržišnog natjecanja mogu dovesti do sankcija, među kojima su visoke novčane kazne, zatvorske kazne, narušavanje ugleda i isključenje iz državnih ugovora.

U CRH-u

Pošteno tržišno natjecanje svima je u interesu. Zalažemo se za poštovanje prava o tržišnom natjecanju i protumonopolskog prava gdje god poslujemo.

Počinje od mene

- Pri interakciji s konkurentima uvijek pogledajte smjernice o dopuštenim i nedopuštenim postupcima
- Tražite smjernice od odjela za pravne poslove i usklađenost u slučaju pitanja o pravu tržišnog natjecanja i protumonopoljskom pravu
- Pročitajte [Politiku tržišnog natjecanja i protumonopoljsku politiku](#)

Što ako...

Želim analizirati trendove na svom lokalnom tržištu. Koje izvore mogu upotrijebiti za prikupljanje informacija o svojim konkurentima?

Mogu se upotrijebiti javno dostupni izvori kao što su trgovinski rezultati, stručni časopisi i internetske stranice, ali ne pribavljajte informacije izravno ili neizravno od konkurenta i ne razgovarajte s konkurentom o svojim saznanjima. Uvijek zabilježite izvor informacija o konkurentu.

Konkurent mi je posao tekstu poruku u kojoj izjavljuje da ne zarađujemo dovoljno novca u određenoj regiji i predlaže da se sastanemo kako bismo dogovorili minimalne cijene koje ćemo naplaćivati kupcima u toj regiji.

Obratite se odjelu za pravne poslove i usklađenost za savjet o tome kako odgovoriti. Važno je jasno odbiti sudjelovanje jer se šutnja može protumačiti kao pristanak.

Društvo grupacije CRH i još dva konkurenta (društva B i C) pozvani su da podnesu ponudu za nadmetanje. Predstavnik društva B prišao mi je i predložio da podnesem nižu ponudu i zajamčim društvu B poziciju podugovaratelja. Ugovor nije sklopljen ni s CRH-om ni s društvom B. Narušava li moje ponašanje tržišno natjecanje?

Da, činjenica da ste vi i društvo B bili neuspješni u postupku nadmetanja ne mijenja činjenicu da su vaši postupci narušili tržišno natjecanje.

Dopušteno

- Snažno konkurirajte iskorištanjem javnih informacija i natjecateljskih okolnosti u svoju korist
- Imajte na umu da je usklađenost s propisima uvijek u interesu CRH-a. Nikome nikada nije dopušteno kršenje zakona
- Imajte na umu da je važan i dojam
- Obratite se odjelu za pravne poslove i usklađenost u slučaju bilo kakvih sumnji. Kada je u pitanju tržišno natjecanje, ne postoje glupa pitanja

Nedopušteno

- Razgovarati s konkurentom o uvjetima u kojima se natječete, cijenama ili raspodjeli poslova, kupaca ili tržišta
- Razgovarati s konkurentom o tome namjeravate li se nadmetati ili dati ponudu za određeni projekt ili kupcu
- Razgovarati s bilo kim o bojkotiranju ili odbijanju poslovanja s dobavljačem ili kupcem
- Poduzimati mjere radi povrede ili odmazde protiv konkurenta

Povećat ću našu konkurenčku prednost pridržavanjem zakona.

Odbijanje mita i korupcije

Mito podrazumijeva bilo što vrijedno što se nudi, daje ili prima s namjerom utjecanja na postupke određene osobe ili društva. Postoje strogi zakoni protiv svakog oblika podmićivanja, osobito protiv podmićivanja javnih službenika. Javni službenici osobe su zaposlene na bilo kojoj razini vlasti. Primjerice, članovi lokalnog vijeća, inspektorji sigurnosti i službenici za provedbu zakona smatraju se javnim službenicima.

Mito može biti:

Novac	Darovi	Gostoprimstvo, uključujući putne troškove	Prilike za poslovanje ili zaposlenje
Politički doprinosi	Dobrotvorne donacije ili donacije zajednici	Druge usluge ili davanja	Plaćanje u svrhu olakšavanja

Korupcija je zlouporaba ovlasti za osobnu korist. Pronevjera i uzimanje provizije primjeri su korupcije.

U CRH-u

CRH se zalaže za poštovanje svih primjenjivih zakona protiv podmićivanja, uključujući Zakon o sprječavanju korupcije u inozemstvu SAD-a i Zakon protiv podmićivanja UK-a.

Ne toleriramo nijedan oblik podmićivanja i korupcije.

Počinje od mene

- Nikada nemojte nuditi, plaćati, iznuđivati ili prihvaćati mito
- Uvijek izbjegavajte situacije koje bi mogle djelovati kao podmićivanje ili korupcija
- Budite oprezni pri interakciji s državnim službenicima i regulativnim tijelima. Slijedite sva lokalna pravila povezana s nužnjem vrijednjih stvari državnim službenicima.
- Pročitajte [Politiku protiv podmićivanja](#)

Neću nuditi ni primati mito ni sudjelovati u bilo kakvom obliku korupcije.

Razmatranje darova i gostoprimstva

Pružanje i primanje darova i gostoprimstva može biti prihvatljiv način izgradnje poslovnih odnosa ako se pridržavate etičkih smjernica.

U CRH-u

Vjerujemo da se poslovni darovi i gostoprimstvo mogu pružati i primati ako su razumno, opravdani i razmjerni. U protivnom to može biti podmićivanje ili može djelovati kao podmićivanje.

Počinje od mene

- Provjerite jesu li vaš odjel ili lokalno društvo izdali smjernice o darovima i gostoprimstvu
- Prije nego što ponudite ili prihvati darove ili gostoprimstvo, provjerite odnosi li se na to sljedeće:

Odvija se za vrijeme razdoblja javnog natječaja ili revizije ugovora ili se radi u drugom vremenski osjetljivom pitanju?

Prekomjerno je ili nerazmjerne po prirodi?

Potencijalno je sramotno ako se javno objavi?

Povezano je s određenom radnjom ili obvezivanjem da se određena radnja neće provesti?

Može se protumačiti kao neprikladan utjecaj?

Novac ili novčani ekvivalenti (kao što su poklon-bonovi ili kuponi)?

Moglo bi mi biti neugodno ako bih o tome morao/moralu obavijestiti višeg upravitelja?

Odgovor na bilo koje pitanje je da? Nemojte nastaviti. Obratite se odjelu za pravne poslove i usklađenost za savjet.

Što ako...

Radim na projektu za koji se materijali uvoze iz prekomorskih zemalja. Uvozno carinjenje kasni. Ako carinskom službeniku izravno platim mali iznos, odmah će cariniti materijale. Već sam platio službenu naknadu za uvozno carinjenje. Trebam li platiti službeniku?

Ne, to bi bilo plaćanje u svrhu olakšavanja koje politika CRH-a zabranjuje te ono može biti protuzakonito.

Predstavnik potencijalnog dobavljača kaže mi da će, ako s njima sklopimo ugovor, imati pravo na gotovinsko plaćanje prema njihovu „programu nagrađivanja korporacijskih kupaca“. Kako da odgovorim?

Dobavljač vam je ponudio novčanu nagradu koja je povezana s pozitivnom poslovnom odlukom, stoga se to može smatrati mitom. Trebate reći trgovačkom predstavniku da ne možete sudjelovati u programu nagrađivanja i [PRIJAVITI](#) ponudu.

Što ako...

Javni službenik, upravitelj javnih radova, jednog dana svrati u moje postrojenje i upita me o zahtjevu za izmjenu radova koji sam podnio. Dok je ondje, spomene da bi njegovu vozilu dobro došle nove kočne pločice. Zanima ga može li ih naš mehaničar zamijeniti. Imam odgovarajuće kočne pločice u svojoj radionici te ih naš mehaničar zamijeni bez naknade. Upravitelj sljedeći dan odobri zahtjev za izmjenu radova. Postoji li problem?

Da. Iako zamjena kočnih pločica nije skupocjena, zbog odabira trenutka doima se kao da joj je svrha utjecanje na odluku upravitelja o zahtjevu za izmjenu radova, a to bi se moglo smatrati podmićivanjem.

Nedavno sam se sastala sa službenicom s javnog sveučilišta kako bismo razgovarali o opskrbbi materijalima za projekt povezan sa studentskim stanovanjem. Službenica mi je rekla da će se pobrinuti da dobijemo ugovor ako doniramo za stipendijski fond sveučilišta. Trebamo li donirati?

Ne, doniranje u zamjeru za sklapanje ugovora smatra se podmićivanjem. Recite službenici da ne možete dati donaciju koja je povezana s odlukom o ugovoru i [PRIJAVITE](#) razgovor.

Izbjegavanje sukoba interesa

Do sukoba interesa dolazi kada osobni interesi zaposlenika ometaju njegovu/njezinu sposobnost da djeluje u interesu društva.

U CRH-u

Sukob interesa koji utječe na vašu poslovnu prosudbu kršenje je Kodeksa.

Potencijalni sukob interesa nije automatski kršenje Kodeksa, ali njegovo prešućivanje jest.

Počinje od mene

- Obznanite sve potencijalne sukobe interesa u kojima se nađete
- Ako imate pitanja u vezi s postupkom obznanjivanja, обратите se odjelu za pravne poslove i usklađenost
- Nemojte djelovati kao donositelj odluka u slučaju sukoba
- PRIJAVITE svaku situaciju za koju smatrate da bi se mogla smatrati sukobom interesa

Je li to sukob interesa? Upitajte se:

A. Mogu li moji osobni interesi ili odnosi utjecati na odluke koje donosim?

B. Može li tako djelovati nekom drugom?

**Ako je odgovor da,
riječ je o sukobu
interesa.**

Zatražite smjernice kada niste sigurni.

Izbjegavat će sukobe između svojih privatnih interesa i svog posla.
Ako postoji potencijalan sukob interesa, obznanit će ga.

Što ako...

Upravljam prodajom gotove betonske smjese. U slobodno vrijeme razvijam i prodajem sastavni dio postrojenja za gotovu betonsku smjesu koji unaprjeđuje proizvodnju. Kupio sam 500 komada tih dijelova za upotrebu u našim postrojenjima.

Budući da djelujete kao dobavljač i kao naručitelj sastavnog dijela, riječ je o jasnom slučaju sukoba interesa. To trebate obznaniti svom voditelju i ne smijete sudjelovati u odluci o kupnji.

Zaposlenica sam u informatičkom odjelu. Moj je zet vlasnik tehnološkog društva koje nudi rješenje koje bi nam pomoglo u očuvanju sigurnosti podataka. Zeta sam zatražila ponudu. Nisam tražila druge ponude. Postoji li sukob interesa?

Postoji sukob interesa. Morate zatražiti dodatne ponude od trećih strana i ne smijete sudjelovati u odluci o kupnji. Također trebate obznaniti sukob interesa svom voditelju.

Nadgledam prodajni odjel za svoje društvo. Moja sestra predsjednica najvećeg konkurenta na mojoj području.

To je potencijalan sukob interesa te ga je potrebno obznaniti.

Poštovanje međunarodnog trgovačkog prava

Zakoni i propisi o međunarodnoj trgovini, koje uspostavljaju Sjedinjene Američke Države, Europska unija i druge vlade, obuhvaćaju zakone o kontroli izvoza, zakone o trgovinskim sankcijama (koji ograničavaju trgovinu s određenim zemljama ili pojedincima), zakone o uvozu i zakone protiv bojkota.

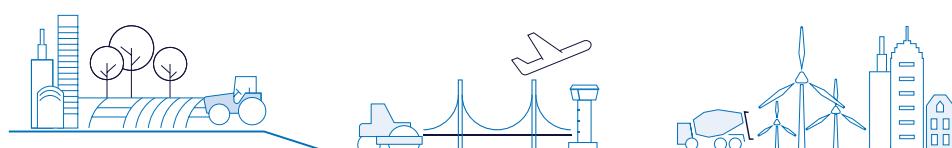
U CRH-u

Zalažemo se za poštovanje međunarodnog trgovačkog prava koje je primjenjivo na naše poslovanje. Kršenje tih zakona može negativno utjecati na naš ugled i rezultirati sankcijama.

Počinje od mene

- Zaposlenici koji sudjeluju u međunarodnoj nabavi ili prodaji trebaju biti upoznati s relevantnim trgovačkim pravom, našim kupcima i dobavljačima, krajnjom namjenom i konačnim odredištem naših proizvoda te načinom na koji se vrše plaćanja
- Svaku povredu ili sumnju na povredu međunarodnog trgovačkog prava prijavite svom voditelju i odjelu za pravne poslove i usklađenost
- Pročitajte [Politiku o poštovanju međunarodnog trgovačkog prava](#)

Sprječavanje pranja novca

Pranje novca podrazumijeva upotrebu poslovnih transakcija koje su inače zakonite kao načina skrivanja izvora novca koji je nezakonito stečen. To je „čišćenje“ sredstava stečenih kriminalnim aktivnostima. Pranje novca obično uključuje plaćanja u obliku gotovine ili platnih naloga. Sumnjive su aktivnosti sljedeće: velike gotovinske transakcije i kupci koji nisu voljni pružiti provjerljive informacije.

U CRH-u

Zalažemo se za poštovanje primjenjivih zakona i propisa za sprječavanje pranja novca i borbu protiv financiranja terorizma. Ne odobravamo, ne olakšavamo i ne podržavamo pranje novca ni financiranje terorizma.

Počinje od mene

- Pripazite na nepravilnosti u načinu na koji se vrše plaćanja
- Ako ste zabrinuti u vezi s određenom platnom transakcijom, zatražite upotrebu alternativnog oblika i prijavite zabrinutost svom voditelju
- Ako transakcija izgleda sumnjivo, prijavite je odjelu za pravne poslove i usklađenost, čak i ako prekinete transakciju
- Provjerite ima li vaše društvo uspostavljene određene preventivne mjere

Odnosi s trećim stranama

Dobavljači, izravni i neizravni, ključni su dionici u uspjehu svakog poslovanja. Suradnja s odgovornim dobavljačima važan je dio društvene odgovornosti poduzeća.

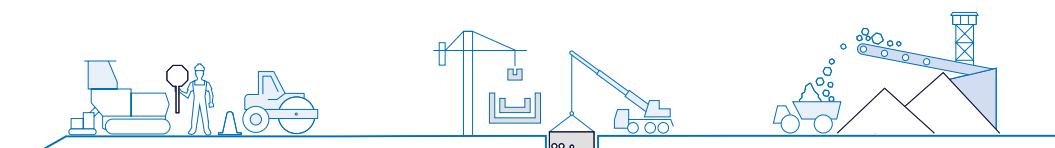
U CRH-u

Biramo samo one dobavljače koji dijele našu predanost etičnim poslovnim praksama i koji ispunjavaju naše standarde u pogledu zaštite zdravlja i sigurnosti, ljudskih prava i okoliša.

Počinje od mene

- Pazite da dobavljači ispunjavaju zahtjeve našeg Kodeksa ponašanja dobavljača
- Pročitajte [Kodeks ponašanja dobavljača](#)

Ponašanje u zajednici

- Poštovanje ljudskih i radničkih prava
- Promicanje okolišne održivosti
- Potpora i angažman u zajednici
- Davanje političkih doprinosova

Poštovanje ljudskih i radničkih prava

Postoji mogućnost zaštite ljudskih prava i radničkih prava duž čitavog opskrbnog lanca društva te u njegovim proizvodnim i prodajnim aktivnostima.

U CRH-u

Zalažemo se za poštovanje ljudskih i radničkih prava, neovisno o tome gdje u svijetu poslujemo. Podržavamo načela navedena u Općoj deklaraciji o ljudskim pravima UN-a i Temeljnim radnim načelima Međunarodne organizacije rada.

Počinje od mene

- Pomozite spriječiti povrede ljudskih prava, kao što su upotreba obveznog, prisilnog ili dječjeg rada, u našim društвima ili opskrbnim lancima
- Podržavajte slobodu udruživanja i priznavanje prava na kolektivno pregovaranje
- Pobrinite se da odgovorno surađujemo s našim dobavljačima i kupcima
- Pročitajte [Zalaganje za ljudska prava: izjava o suvremenom rastvu i Socijalnu politiku](#)

Poštovat ћu ljudska prava i pridržavati se radnog prava.

Promicanje okolišne održivosti

Rad na zadovoljavanju visokih standarda zaštite okoliša, aktivno rješavanje problema klimatskih promjena i neprekidno poboljšavanje postupaka – sve to promiče okolišnu održivost.

U CRH-u

Naša politika zaštite okoliša odraz je našeg zalaganja za provođenje najboljih praksa u vezi s ekološkim pitanjima i navodi poboljšanja koja provodimo diljem svoje organizacije. Obuhvaća usklađenost s propisima o zaštiti okoliša, komunikacijske sustave, klimatske promjene, smanjenje emisija, iskorišćavanje resursa, recikliranje, biološku raznolikost, održive inovacije i dobre odnose s dionicima.

Počinje od mene

- Poštujte zakone i propise o zaštiti okoliša koji se primjenjuju na vaš rad
- Sudjelujte u relevantnim programima osposobljavanja
- [PRIJAVITE](#) svaku sumnju na nepoštovanje zakona i propisa o zaštiti okoliša
- Pročitajte [Politiku zaštite okoliša](#)

Mislit ћu na okoliš u kojem želim živjeti i doprinijeti njegovoj zaštiti.

Potpore i angažman u zajednici

Biti odgovorno društvo podrazumijeva razvijanje pouzdanih odnosa i stvaranje dugoročnog pozitivnog utjecaja u zajednicama u kojima poslujemo.

U CRH-u

Vrlo ozbiljno shvaćamo odgovornost angažmana u zajednici. Svaki angažman i interakcija sa zajednicom provodi se s poštovanjem i na primjeren način. Potičemo zaposlenike i društva da razvijaju lokalne interese i sudjelovanja kojima podržavaju razvoj uspješne zajednice i boljeg općeg životnog okružja.

Počinje od mene

- Budite dobar susjed u svojoj lokalnoj zajednici. Pronađite načine za ostvarivanje pozitivnog utjecaja, a da istodobno pratite lokalne smjernice društva o angažmanu u zajednici
- Ako je moguće, razvijte plan angažmana u zajednici na svojoj lokaciji
- Pročitajte [Politiku dobrovornih donacija i angažmana u zajednici](#)

Što ako...

Kupac me zamoli da doniram sredstva za novi krov u lokalnoj školi. Prikuplja novčane donacije. Mogu li dati donaciju uime CRH-a?

Novčane donacije i donacije pojedincima strogo su zabranjene. Sve dobrovorne donacije treba odobriti uprava te ih treba dati u obliku čeka društva ili elektroničkim prijenosom organizaciji koja ih prima.

Bit ću dobar susjed u svojoj lokalnoj zajednici.

Davanje političkih doprinosa

Politički doprinosi podrazumijevaju svaku donaciju u cilju podržavanja kandidata, stranke ili političkih ciljeva. Politički doprinos u naravi može podrazumijevati upotrebu prostora, resursa ili vremena zaposlenika društva za unaprjeđenje političke kampanje.

U CRH-u

Poštuјemo i pridržavamo se zakona o političkim doprinosima u zemljama i regijama u kojima poslujemo.

Počinje od mene

- Prije davanja političkog doprinosa uime društva uvijek se obratite odjelu za pravne poslove i uskladenost da biste provjerili je li to dopušteno lokalnim zakonima. Ako je dopušteno, pribavite odobrenje uprave u skladu s politikom svog operativnog društva
- Uvijek upotrebljavajte ček društva ili elektronički prijenos za davanje političkog doprinosa i pobrinite se da je pravilno evidentiran

Što ako...

Moja se prijateljica kandidirala za lokalni ured. Pitala me može li izvan radnog vremena organizirati prikupljanje sredstava za kampanju u prostorima za oposobljavanje mog društva. Smatra li se to političkim doprinosom?

Da, to bi bio doprinos u naravi za kampanju vaše prijateljice. Trebate se obratiti odjelu za pravne poslove i uskladenost prije nego što joj dopustite upotrebu prostora našeg društva.

Prisustvovao sam događanju za prikupljanje sredstava u korist kandidata za lokalni ured. Mislim da će taj kandidat podržavati našu industriju. Mogu li navesti trošak tog događanja u svom izvještaju o troškovima i dobiti nadoknadu od društva?

Ne, čak i ako vaša država i lokalna jurisdikcija dopuštaju korporacijske doprinose, ne smijete primiti nadoknadu od društva za politički doprinos. Svaki doprinos mora doći izravno od društva.

Jednostavni referentni alati

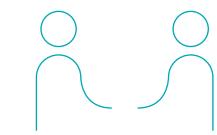
- Vodič za prijavu sumnji
- Vodič za Kodeks poslovног ponašanja: počinje od mene

Vodič za prijavu sumnji

Zapamtite, ako istinski posumnjate na mogućnost kršenja Kodeksa ili zakona, to nam trebate obznaniti. Prijavite svoju sumnju bilo kojem od sljedećih kontakata:

Vaš neposredni voditelj

Viša uprava

[CRH-ova dežurna linija](#)

Vaš voditelj iz odjela ljudskih potencijala

[Odjel za pravne poslove i usklađenost](#)

CRH

Naš Kodeks poslovnog ponašanja: počinje od mene

Kodeks poslovnog ponašanja naš je vodič za ispravno postupanje.
Pridržavat će se našeg Kodeksa svakog dana tako što će:

Stavljati sigurnost na prvo mjesto

Ako uočim nešto što nije sigurno, stat će i poduzeti nešto!

Poštovati druge

Na radnom će se mjestu prema svima ponašati onako kako bih htio/htjela da se drugi ponašaju prema meni.

Štititi imovinu i podatke društva

Vodit će brigu o imovini društva i neću ništa ukrasti ni zloupotrijebiti.

Poštovati zakon

Neću kršiti nikakve zakone. Pridržavat će se najviših standarda iskrenosti i integriteta u svom radu.

Izbjegavati sukobe interesa

Izbjegavat će sukobe između svojih privavnih interesa i svog posla. Ako postoji potencijalan sukob interesa, obznanit će ga.

Biti podrška zajednici

Bit će dobar susjed / dobra susjeda u svojoj lokalnoj zajednici.

Čuvati okoliš

Pazit će na okoliš u kojem želim živjeti i doprinijeti njegovoj zaštiti.

Da biste preuzeли
Kodeks, fotografirajte
QR kod.

Zabrinuti ste? Recite nam! www.crhhotline.com

Kontakti za prijavu

Glavna savjetnica grupe:

Isabel Foley - ifoley@crh.com

Glavna savjetnica – Europa i Azija:

Niamh Flood - nflood@crh.com

Potpredsjednik i glavni savjetnik – Sjeverna Amerika:

Dave Toolan - david.toolan@crh.com

CRH-ova dežurna linija:

www.crhhotline.com

CRH® je registrirani žig društva CRH plc.

[Kodeks poslovnog ponašanja CRH-a 2021.](#)

